

**Проект на Постановление за изменение и допълнение на
нормативни актове на Министерския съвет**

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 11.01.2018 г. - 12.02.2018 г. Неактивна

Номер на консултация: #3149-К

Област на политика: Архив - Образование

Тип консултация: ---

Вносител: Министерство на образованието и науката

Тип вносител: Национално

С проекта на Постановление се предлагат промени в четири постановления, свързани с финансирането, приема и отпускането на стипендии в държавните висши училища и научните организации. Това са ПМС № 328 от 2015 г., ПМС № 64 от 2016 г., ПМС №103 от 1993 г. и ПМС № 90 от 2000 г.

В ПМС № 328 от 2015 г. се прецизират отделни елементи и се усъвършенства механизмът за диференцирано финансиране. В Плана за изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 г. е предвидено делът от средствата за издръжка на обучението, които се получават въз основа на комплексна оценка за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда, да нарасне на 50 на сто през 2018 г. и на 60 на сто през 2020 г.

Въведени са два допълнителни коефициента. Първият е за приоритетни професионални направления с намаляващ прием, като за тях се наблюдава отчетен период от 5 години назад във времето. Вторият коефициент е само за обученията, провеждани по професионални направления в определени области на страната с нисък икономически статус. Това са областите Видин, Враца, Кърджали, Смолян и Ловеч, където има филиали на държавни висши училища. Целта от въвеждането на първия допълнителен коефициент е да бъде насърчен приемът по приоритетни професионални направления там, където няма достатъчно интерес от страна на кандидат студентите. Вторият коефициент се въвежда на териториален принцип, за да бъде подпомогнато обучението в области на страната със слабо икономическо

развитие, в които има филиали на университети.

В резултат на насърчаващ механизъм беше увеличен приемът във висшите училища по професионално направление (ПН) „Информатика и компютърни науки“ и ПН „Комуникационна и компютърна техника“. Достигнатият по-голям брой на приетите студенти по тези професионални направления през двете учебните 2016-2017 и 2017-2018 години дава възможност за устойчиво планиране на по-голям брой на приеманите студенти през следващите учебни години. Затова се предлага да отпаднат допълнителните преференции за тях.

Предвижда се максимално допустимият брой на приеманите за обучение студенти и докторанти да се определя за равен на свободния капацитет на съответното професионално направление и да се прилага освен за ПН „Математика“ и за “Педагогика на обучението по...“, „Религия и теология“, „Физически науки“, „Химически науки“, „Енергетика“, „Материали и материалознание“ и „Химически технологии“.

С промените се предвижда още да не се предлага за утвърждаване прием за неприоритетни професионални направления, за които максимално допустимият брой на приеманите за обучение студенти и докторанти е под 15. Целта е да се ускори процесът по оптимизиране броя на професионалните направления, по които висшите училища провеждат обучение.

Друга промяна е свързана с възможността за утвърждаване на по-голям брой на студенти във висши училища, които обучават по ПН „Туризм“ и се намират в административни области, за които добавената стойност по факторни разходи, която се формира от сектор „Туризм“, е средно над 4% по данни на Националния статистически институт за последните три години. Тази мярка се налага от необходимостта от оперативни ръководни, както и изпълнителски кадри за туристическата индустрия в България.

С измененията на ПМС 103/1993 г. се увеличава броят на осигурените от българската държава места за обучение на наши сънародници от чужбина в държавните висши училища и научни организации за образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ от 1000 на 2000. За първенците на националните олимпиади по български език и литература и за първенците на випуски на средни и висши училища в райони с компактно население от българска народност в Украйна, Молдова, Сърбия, Румъния и Казахстан местата се увеличават от 15 на 30. За образователната и научна степен „доктор“ увеличението е от 20 на 40 места, а за следдипломна специализация периодът от 120 месеца се увеличава на 240 месеца. Във връзка с разширяването на мрежата от училища в чужбина с преподаване на български език и литература, история на България, география на България и др., се одобрява увеличаване на броя на преподавателите, изпращани от МОН в горепосочените училища от 30 на 50.

Основни предпоставки за приетите промени са, че в страни като Украйна, Молдова, Сърбия, Македония, Албания се наблюдава трайна тенденция на увеличаване броя на кандидатите за студенти, докторанти и специализанти и повишен интерес към

обучение в български висши училища и научни организации.

Предложените промени в ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации са в две посоки. Дава се възможност на висшите училища да предоставят допълнителни стипендии на студентите, обучаващи се в специалности от т. нар. приоритетни професионални направления.

Другата промяна е свързана с актуализирането на размерите на някои видове стипендии. Променя се размерът на стипендията за докторантите от 450 на 500 лв. месечно. Този размер е максималната възможна сума на този етап и е следствие от редица направени анализи и проведени разговори с представители на докторантите и висшите училища. От 135 на 250 лв. се увеличава и размерът на стипендиите, предоставяни на студенти-чужденци, приети за обучение в България по Централноевропейската програма за обмен в университетското образование CEEPUS III, за да се постигне донякъде по-справедливо компенсиране на разходите на тези студенти при престоя им у нас, защото българските студенти, обучаващи се в чужди висши училища по тази програма за обмен, получават стипендии в размер приблизително от 200 евро. В изпълнение на националната политика към българите зад граница, увеличение има и при стипендиите, предоставяни на студенти, приети за обучение в Тараклийския държавен университет в Молдова съгласно Споразумението между правителствата на двете държави.

Всички промени са израз на държавната политика, очертана в Стратегията за развитие на висшето образование, приета от Народното събрание, и направените анализи на висшето образование и пазара на труда.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на образованието и науката

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Електронна поща: priemna@mon.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерство на образованието и науката -
<https://www.mon.bg/>

Рубрика „Обществени консултации“ на интернет страницата на МОН -
<https://www.mon.bg/dokumentatsiya/proekti-na-dokumenti/>

Документи

Пакет основни документи:

[Доклад относно проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет - вер. 1.0 | 11.01.2018](#)

[Проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет - вер. 1.0 | 11.01.2018](#)

[Частична оценка на въздействието - вер. 1.0 | 11.01.2018](#)

[Становище на дирекция "Модернизация на администрацията" - вер. 1.0 | 24.01.2018](#)

[Становище от докторанти в български научно-изследователски институции, получено по ел. поща \(08 февруари 2018 г.\) - вер. 1.0 | 08.02.2018](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 19.02.2018](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

История

Начало на обществената консултация - 11.01.2018

Приключване на консултацията - 12.02.2018

Справка за получените предложения - 19.02.2018

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)